

**Miljøgodkendelse
af
Hellinghøjvej 5A, Tumbøl
6200 Aabenraa**

Indholdsfortegnelse.

	Side
1. Indledning.....	3
2. Oplysninger om virksomhedens placering	3
2.1 Bygninger.....	3
2.2 Egne og forpagtede arealer	3
2.3 Afvandingsforhold og vandkvalitet	4
2.4 Drikkevandsinteresser.....	4
2.5 Naturforhold.....	4
3. Virksomhedens etablering, indretning og drift	4
3.1 Bygninger.....	4
3.2 Beboelse.....	4
3.3 Maskinhus m.m.....	4
3.4 Kornlager	4
3.5 Produktionsbygninger	5
3.6 Gårdbiogasanlæg	5
3.7 Kornsilos	5
4. Produktionen.....	5
4.1 Slagtesvin.....	5
4.2 Gødning	5
4.3 Arealer til rådighed til husdyrgødning.....	6
4.4 Forbrug af råstoffer	6
5. Beskrivelse af virksomhedens forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger	6
5.1 Spildevand	6
5.2 Affald	6
5.3 Støj	7
5.4 Støv	7
5.5 Staldlugt.....	7
5.6 Lugt ved gødningshåndtering	8
5.7 Andre lugtkilder	8
6. Transportforhold	8
7. Renere teknologi	9
8. Kommunens vurdering	9
9. Godkendelsesvilkår	10
9.1 Generelt.....	10
9.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	11
9.3 Affald	12
9.4 Spildevand	12
9.5 Luftbåren forurening.....	12

	Side
10. Godkendelsens offentliggørelse	13
11. Klagevejledning	14
12. Bilagsliste (vedhæftet).	
Kortbilag 1. Oversigtskort i 1:10.000	
Kortbilag 2. Situationsplan i 1:1000	
Kortbilag 3. Harmoniarealer	
Kortbilag 4. Transportveje	

1. Indledning.

Ejeren af virksomheden Hellinghøjvej 5 A, Claus Hissel har den 21. juli 2002 ansøgt om miljøgodkendelse og samtidig ansøgt Amtet om VVM screening for udvidelse af slagtesvineproduktionen i bestående bygninger. Produktionen ønskes udvidet fra 6550 stk. slagtesvin fra 30-108 kg i alt 208 DE til 8965 slagtesvin fra 30-100 kg i alt 249 DE. Der er således ansøgt om en udvidelse på 41 DE. Begrundelsen herfor er, at væksthastigheden er øget og ønsker derfor en bedre kapacitetsudnyttelse af bestående stalde. Antallet af dyr på stald forbliver uændret.

Ved brev dateret den 7. februar 2003 afgør Amtet, at udvidelsen ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM pligt. Amtet har vurderet, at udvidelsen ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Amtets afgørelse har været fremlagt til offentlig gennemsyn i 4 uger fra mandag den 17. februar 2003 til mandag den 17. marts 2003. Afgørelsen hvad angår retslige spørgsmål kan påklages til Naturklagenævnet. Afgørelsen blev ikke påklaget.

Der er ca. 220 m til nærmeste beboelsesejendom i en samlet bebyggelse i landzone. Teknisk Afdeling har vurderet, at udvidelsen ikke giver forøget forurening for den samlede bebyggelse og Teknisk Udvalg besluttede den 12. marts 2003, at udvidelsen ikke kræver lokaliseringsgodkendelse.

Ansøgningsmaterialet om miljøgodkendelse har været fremlagt til offentlig gennemsyn fra mandag den 3. marts 2003 til mandag den 24. marts 2003. Der kom ingen indsigelser eller ændringsforslag.

Teknisk Udvalg har den 13. august 2003 godkendt forslaget. Forslaget har været fremlagt til offentlig gennemsyn i 4 uger fra mandag den 25. august 2003 og frem til den 22. september 2003. Der kom ingen indsigelser eller ændringsforslag.

Virksomheden er omfattet af punkt I 1 under Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 over godkendelsespligtige listevirksomheder – ”Anlæg til slagtesvineproduktion for mere end 210 DE”.

2. Oplysninger om virksomhedens placering.

2.1 Bygninger. Hellinghøjvej 5 A ligger ca. 400 sydvest for midten af landsbyen Tumbøl der ligger i landzone. Der er ca. 220 m til nærmeste beboelsesejendom i Tumbøl by.

Hellinghøjvej 5 A ligger ca. 900 m syd for den nærmeste bebyggelse i Felsted by der ligger i byzone.

Der er ca. 65 m fra produktionsbygningerne til nærmeste beboelse på Hellinghøjvej 6. Ejendommen er en landbrugsejendom som også ejes af Claus Hissel.

2.2 Egne og forpagtede arealer. Største delen af ejendommens egne og forpagtede arealer ligger samlet syd for ejendommen og Tumbøl by. Derudover findes et par egne og forpagtede arealer der ligger ved den vestlige del af Tumbøl by samt et forpagtet areal i den nord østlige del af Tumbøl by. Claus Hissel har lige købt naboejendommen Hellinghøjvej 6. Disse arealer er ikke med på kortet fordi der også foregår en svineproduktion på denne ejendom. Ejendommen drives selvstændig. Ejendommen og arealerne ligger i et kuperet morænelandskab hvor jordbunden hovedsageligt består af moræneler med enkelte lavninger bestående af gytje og tørv.

Hele området er i Amtets regionplan 2001-2012 udpeget som særlig værdifuld landbrugsområde. Det vil sige, at hensynet til bevarelse af landbrugsjord til denne anvendelse skal prioriteres højt. Dette er dog ikke til hinder for varetagelse af natur- og miljømæssige hensyn.

2.3. Afvandingsforhold og vandkvalitet. Samtlige arealer ligger i oplandet til Søgård Sø. Søgård Sø er i amtets regionplan 2001-2012 målsat til at skulle rumme et naturligt og alsidig dyre- og planteliv. Målsætning er ikke opfyldt.

Drænvand fra arealerne ledes til kommunevandløbs systemerne 11.2 Felsted Bæk, 11.3 Holbæk og 11.4 Ladegård dam Bæk der alle har udløb i Amtsvandløb Bjerndrup Mølleå. En mindre del af det sydligste areal afvandes direkte til Bjerndrup Mølleå, som har udløb i Søgård Sø.

Kommunevandløbene er delvis rørlagte og er ikke målsat i Amtets regionplan 2001-2012. Bjerndrup Mølleå er fra Gråstenvej og mod vest målsat som B3 vandløb (karpefiskevand). Målsætningen er ikke opfyldt.

2.4 Drikkevandsinteresser. Samtlige arealer ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser. Samtlige arealer ligger i indvindingsoplande til Tumbøl- og Varnæs Vandværker og en del af arealerne ligger i indvindingsoplande til Bovrup- og Tråsbøl Vandværker. Arealerne er med undtagelse af de nord østlige arealer beliggende i nitratfølsomme områder. Amtet har i brev dateret den 7. februar 2003 i afgørelse om VVM pligt skrevet at der er foretaget en udvaskningsberegning. På baggrund af denne vurderer Amtet at risiko for en påvirkning af grundvandsressourcen som følge af den ansøgte produktionsudvidelse er lille.

2.5 Naturforhold. De sydligste egne arealer grænser op Amtsvandløb Bjerndrup Mølleå, og der egne og forpagtede arealer der grænser op til åbne kommunale vandløbsstrækninger. De er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Loven om 2 m bræmmer er gældende for Bjerndrup Mølleå og de åbne kommunale vandløbsstrækninger. Derudover grænser det nordvestlige eget areal op til Tumbøl Mose og det nordøstlige forpagtede areal op til et engområde. De er også beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Tilstanden i beskyttet natur må ikke ændres uden dispensation fra Amtet. Ved vindbåren gylle kan den beskyttede natur blive påvirket.

Da udlægning af gylle vil ske med slæbeslanger, vil risikoen for vindbåren gylle blive elimineret, og der vil være en væsentlig reduktion af fordampningen fra markerne efter udspreddingen.

Det skal sikres, at vandløbene, mosen og engen ikke tilføres gødning eller bekæmpelsesmidler.

3. Virksomhedens etablering, indretning og drift.

3.1 Bygninger. (Bilag 2). Det samlede bebyggede areal på ejendommen 3.460 m² excl. gyllebeholdere.

3.2 Beboelse. Ejendommen består af 2 beboelser, stuehuset (bygning 1) er på 188 m² og en aftægtsbolig (bygning 6) er på 127 m² som ligger i tilknytning til gårdspladsen. I alt 315 m² beboelse. Begge ejendomme er opført i 1820 og aftægtsboligen er om- tilbygget i 1974. Ejer har oplyst, at aftægtsboligen skal rives ned.

3.3 Maskinhus m.m. Bygning 5 er et maskinhus på 303 m² opført i 1975. Bygning 7 er værksted og garage på 92 m² opført 1950. I alt 395 m².

3.4 Kornlager. Bygning 4 er et kornlager på 206 m² opført i 1900.

3.5 Produktionsbygninger. Bygning 2, 3, 8, 9, 10 og 11 er staldbygninger. Bygning 2 er på 313 m² opført 1820 og ombygget 1974. Bygningen er taget ud af brug og skal ikke længere anvendes til staldbygning. Bygning 3 er på 135 m² opført 1900. Bygning 8 er på 303 m² opført 1980. Bygning 9 er på 793 m² opført 1994. Bygning 10 er på 337 m² opført 1997 og ombygget 1999. Bygning 11 er på 248 m² opført 2002. Det totale staldanlæg er på i alt 1816 m² med i alt 2150 stipladser.

3.6 Gårdbiogasanlæg. Amtet har den 25 juni 2001 givet tilladelse efter § 35 stk. 1, i lov om planlægning til, at der må opføres et gårdbiogasanlæg. Bygningerne 12-16 er gårdbiogasanlægget som blev opført i 2002. Den samlede bebyggede areal er på 321 m² og består af et teknikhus på 36 m², en 200 m³ fortank, en 500 m³ stor reaktortank, en 50 m³ fedttank og en 30 m³ akkumuleringstank.

Der produceres biogas af svinegylle tilsat fedt fra fedtudskillere som leveres fra hoteller, slagteforretninger og supermarkeder. Biomassen omsættes til energi i form af el og varme. Produktionen er lugtfri da det foregår i lukkede beholdere. Under den anaerobe nedbrydning dannes biogas bestående af metan og kuldioxid samt et mindre indhold af svovlbrinte og kvælstof. Den afgassede gylle bliver næsten lugtfri og anvendes til udspreddning som gødning.

El produktionen sælges til ESS og sendes ud på elnettet og den del der er brug for købes tilbage. Varmen anvendes til opvarmning af stalde, og beboelse. Der forventes en årlig elproduktion på ca. 800.000 kWh og en årlig varmeproduktion der svarer til ca. 1 million kWh. Biogasanlægget kan til fulde forsyne hele ejendommen med energi, og det er planlagt, at tilslutte Hellinghøjvej 6 til biogasanlægget.

3.7 Kornsilos. Bygning 17. Det bebyggede areal er på 94 m². siloen blev opført i 2002 og har en diameter på 10,94 og en silohøjde på 8,13 m eller i alt 964 m³. Den totale højde er på 11,50 m.

4. Produktionen.

4.1 Slagtesvin. Der produceres slagtesvin. I øjeblikket er den årlige produktionen på 6550 slagtesvin fra 30-108 kg i alt 208 DE. Produktionen ønskes udvidet til 8965 slagtesvin fra 30-100 kg i alt 249 DE.

Antallet af DE er opgjort efter gældende Bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning ensilage m.v.

4.2 Gødning. Den nuværende årlige gylleproduktion er ca. 4060 m³ og vil efter udvidelsen være ca. 4860 m³ incl. vaskevand, drikkevandsspild samt nedbør i gyllebeholderne. Til gødningsopbevaring er der på ejendommen en gyllebeholder opført 1984 på 260 m³ og en på 1900 m³ opført 1992. Eksisterende gyllekanaler kan rumme 520 m³ og der er opbevaringskapacitet på 1000 m³ i biogasanlægget. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen er 3680 m³. På ejendommene Møllevej 10, Felsted og Grøntoftvej 1, Bjernstrup er aftale om årlig levering af henholdsvis 500 m³ og 600 m³ gylle som opbevares i gyllebeholdere på ejendommene. Derudover foreligger der aftale om, at levere og sprede 500 m³ gylle på ejendommen Gråstenvej 33 B, Felsted. Den samlede opbevaringskapacitet er således 5280 m³. Det giver en opbevaringskapacitet til ca. 13 mdr. gødningsproduktion.

Der er udført beholderkontrol i 1994 på gyllebeholderen fra 1984 og beholderkontrol i 2002 på gyllebeholderen fra 1992. Der er dykket indløb på gyllebeholderne, og der er installeret anordning for traktorpumpe på gyllebeholderne.

4.3 Arealer til rådighed til husdyrgødning.(se bilag 3). Der skal være overensstemmelse mellem mængden af den producerede husdyrgødning og ejendommens jordtilliggende. I medfør af Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. af 15. juli 2002 § 28 kræver en svinebesætning på 249 DE et harmoniareal på minimum 177,9 ha til udbringning af gylle.

Ejendommens egne udspretningsarealer udgør 57 ha. Der forligger forpagtningskontrakter på 61 ha og aftaler om overførsel af husdyrgødning svarende til 60 ha. Det giver sammenlagt udspretningsarealer på i alt 178 ha. (Se kortbilag 3).

4.4 Forbrug af råstoffer.

Det samlede årlige vandforbrug til svineproduktionen er på ca. 4500 m³ og vil efter udvidelsen blive ca. 5400 m³. Vandet leveres fra Tumbøl Vandværk.

Elforbruget er på ca. 105.000 kWh år og vil efter udvidelsen blive ca. 110.000 kWh. hvoraf hovedparten går til ventilation i staldene og til fremstilling af foder. Der anvendes ikke el til opvarmning af stalde. Gårdens årlige behov for el til produktionen bliver ca. 110.000 kWh hvoraf en del anvendes til opvarmning med elvarmeblæsere. Endvidere er der hidtil årligt anvendt ca. 8.700 l dieselolie til dieselkanoner, der opvarmer staldbygninger op samt til et korntrørreri. Til opvarmning af stuehuset er hidtil årligt anvendt ca. 3.000 l fyringsolie. Dette er nu erstattet af varmeproduktionen fra biogasanlægget og der produceres langt mere el end der forbruges.

I maskinhuset (bygning 3) er der en 1200 l dieseltank fra 1993. Der forbruges årligt ca. 15.000 l dieselolie til brændstof til landbrugsmaskiner.

5. Beskrivelse af virksomhedens forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger.

5.1 Spildevand. Beboelsesejendommene er ikke tilsluttet offentlig kloak, hvilket betyder, at alt sanitært spildevand fra stuehuset og aftægtsboligen afledes via septiktank til dræn med afløb til Kommunevandløb nr. 11.2 Felsted Bæk. Ifølge kommunens spildevandsplan skal ejendommene inden udgangen af år 2006 tilsluttes offentlig kloak. Regnvand skal afledes som hidtil. Der forekommer ikke sanitært spildevand fra staldene. Overfladevand og tagvand fra bygningerne ledes også til Felsted Bæk.

Spildevand fra produktionen, er dels drikkevandsspild, dels rengøringsvand fra vask af stier m.m. Alt spildevand fra produktionen opsamles i gyllebeholder.

Imellem bygning 6 og 7 er der en befæstiget plads på ca. 200 m² til vask af maskiner og påfyldning af marksprøjte. På pladsen er der en vejbrønd til afledning af overskudsvand. Vandet ledes til gyllebeholder.

5.2 Affald. Affald fra produktionen omfatter tom emballage fra bekæmpelsesmidler, desinfektionsmidler og medicin. Farligt affald afleveres på en af de kommunale genbrugspladser. Restaffaldet bortskaffes via de kommunale renovationsordninger.

Døde dyr opbevares i lukket container på en dertil særlig indrettet plads vest for ejendommen. (se bilag 2).

Afhentning til destruktionsanstalt sker 1 gang om ugen eller efter behov fra pladsen. Selvdøde dyr udgør ca. 1-2 slagtesvin pr. uge og vil efter udvidelsen udgøre 2-3 slagtesvin pr. uge.

5.3 Støj. Støj forekommer hovedsageligt i forbindelse med staldenes ventilationsanlæg. Dertil kommer støj ved indblæsning af korn, ved formaling og blanding af foder, støj fra korn tørringsanlægget samt ved vask af stalde med højtryksrensere og kørsel med landbrugsmaskiner. Det er meget begrænset støj der afgives fra motoren og generatoren fra biogasanlægget. De er installeret i en lyddæmpet hus. Udstødningen fra nødkøleren er støj dæmpet ved indkapsling.

Den mest betydende støj kilde ventes at være støj fra ventilationsanlæggene i svinestaldene. Ventilationsanlægget er typen Skov DA 600 mm undertryksanlæg. Ventilationsanlægget kører i døgn drift og støjbelastningen kommer fra motorerne, hvor omdrejningstallet kan reguleres. Ventilationsen er installeret med den nyeste teknik, så det kun er det antal afkast der kører som er nødvendig. På denne måde spares der både energi og støj mindskes. Der er i alt 17 ventilationsenheder med ventilatorer, fordelt på bygningerne 8 - 11. På bygning 9-11 er der 14 afkast der er ca. 1,5 m over tagryg og på bygning 8 er der 3 afkast der er ca. 70 cm over tagryg.

Støjniveauet fra de anvendte ventilationsenheder er af fabrikanten oplyst til at variere fra 65 til 69 dB (A) målt ved taghætten. Støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden således af den ved en afstand af 60 m er dæmpet til 30 dB (A). Da der er 220 m til nærmeste nabo er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning der angiver følgende grænser for den tilladte støjbelastning målt i naboskel må max må være 40 dB (A) mellem kl. 22:00 - 7:00.

5.4 Støv. Støv forekommer hovedsageligt i forbindelse med staldenes ventilationsanlæg men er begrænset fordi stalden er indrettet med vådfodringsanlæg. Der vil afgives støv ved aflæsning af foder og ved fyldning af kornsiloer i høst. Støv forventes ikke at give anledning til gener udenfor ejendommen.

5.5 Staldlugt. Ventilationsluften fra staldbygningerne giver anledning til lugt, bl.a. ammoniak og svovlbrinte samt en række udefinerede "svinelugte". Den maksimale ventilationsydelse er 11600 m³/time og 120 m³/time ved minimum ventilation.

Nuværende besætning er 6550 slagtesvin fra 30 - 108 kg. Produktionen kører med ca. 4 ugers interval hvilket giver følgende lugtbelastning udregnet efter MLK- Fyn vejledningen. 1960 slagtesvin x 93 kg x 150 LE = 27.342 LE. Dette giver en geneafstand på 165 m. Den fremtidige besætning er 8965 stk. slagtesvin fra 30-100 kg hvilket giver følgende lugtbelastning. 2270 slagtesvin x 84 kg x 150 LE = 28.602 LE. Dette giver en geneafstand på 169 m. Beregningen er foretaget af Landbo Syd.

Staldene er indrettet med vådfoder og fuldspalter. Stierne er indrettet med vandkopper og drikkeventiler over krybben for at mindske vandspild. På den måde forbliver gyllen tør på overfladen og reducerer ammoniakfordampningen.

Landbo Syd har beregnet, at den årlige ammoniakfordampningen fra staldene er 3870 kg før udvidelsen og at det bliver 4700 kg efter udvidelsen.

Gyllekanalerne i staldene er forsynet med "træk- og slipsystem" så gyllen fjernes fra stalden dagligt. Derved undgås svovlbrinte og andre gasser som normalt dannes ved bakteriel omsætning, når gyllen opbevares i kanaler.

5.6 Lugt ved gødningshåndtering. Gyllebeholderne holdes overdækket af et flydelag af halm. Flydelaget reducerer fordampningen og dermed lugtafgivelsen. I forbindelse med udbringning af gylle omrøres beholderen, hvorved flydelaget brydes og lugtafgivelse vil kunne forekomme. Efter gylleudbringning genetableres flydelaget.

Der vil kun i meget begrænset omfang være lugtgener ved omrøring af gylle og udbringning på markarealer. Gyllen er næsten lugtfri efter den er blevet afgasset i biogasanlægget og medfører lav ammoniak fordampning ved udbringning.

Gyllen udbringes med gyllevogn der kan rumme ca. 20 tons. Udlægningen sker med slæbeslanger som medfører en yderligere reduktion i ammoniak fordampning. Gylleudbringning vil hovedsageligt foregå i april maj måned. Derudover køres der i alt 35 læs til lejede gyllebeholdere. Det foregår i en lukket lastbil der kan rumme 32 tons. Transporten foregår om vinteren og giver ikke anledning til lugtgener.

5.7 Andre lugtkilder. Lugt fra selvdøde dyr vil være meget begrænset fordi de opbevares i en lukket container.

6. Transportforhold.

Antallet af gylletransporter er med den nuværende produktion ca. 180 læs/år. Efter udvidelsen vil antallet øges til 215 læs.

Der køres 26,5 læs gennem Tumbøl Bygade til de nordøstligste arealer og der køres 23,5 læs ad Blæsbjergvej til de arealer der ligger i forbindelse med vejen. 5 læs køres ad Tornhøjvej til eget nordvestlige areal. Der køres 25 læs ad Tornhøjvej til udspreddning på arealer tilhørende Gråstenvej 33 A og B.

100 læs transporteres på interne veje på arealerne der ligger samlet syd for ejendommen og Tumbøl by. Dog krydses Hellinghøjvej til transport til arealet der ligger umiddelbart nord ejendommens bygninger.

Derudover køres 35 læs mod vest ad Hellinghøjvej til Gråstenvej. 19 af disse læs køres mod nord af Gråstenvej gennem Felsted by til gyllebeholder på Møllevej 10, Felsted. 16 læs køres mod syd ad Gråstenvej til Kværs og videre til gyllebeholder på Grøntoftvej 1, Bjerndrup.

De beskrevne transportforhold vedrører alene transporter med relation til svineproduktionen, idet transporter som vedrøre markbruget vil være uændrede og uafhængige af den ansøgte godkendelse. Transportfrekvensen for de enkelte typer er angivet i skemaet på side 9.

	Nuværende produktion	Fremtidig produktion
Transporttype	Antal transportere pr. år	Antal transportere pr. år
Gylle	180	215
Handelsgødning	1	1
Diesel til maskiner	10	10
Svin til/fra ejendommen	55	66
Døde svin	52	52
Biprodukter til biogasanlæg	4	4
Affald excl. dagrenovation	25	25
Foder m.v. excl. høst	43	52
I alt pr. år	370	425

7. Renere teknologi.

Renere teknologi er indarbejdet i godkendelsens forskellige afsnit.

8. Kommunens vurdering.

Ejendommen er beliggende i landzone i et område, hvor der drives landbrug. Der er ca. 220 m fra produktionsbygninger til nærmeste nabobeboelse der ligger i en samlet bebyggelse i Tumbøl by som ligger i landzone og der er ca. 900 m til nærmeste samlede bebyggelse i Felsted der ligger i byzone.

Støjniveauet fra de anvendte ventilationsenheder er af fabrikanten oplyst til at variere fra 65 til 69 dB (A) målt ved taghætten. Støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden således af den ved en afstand af 60 m er dæmpet til 30 dB (A) og der er således ingen problemer med at overholde kravet på 40 dB(A) til nærmeste nabo.

Det er kommunens vurdering, at de gener, der kan opstå fra svineholdet hovedsageligt, vil forekomme i form af lugtgener fra ventilering af staldene. Lugtberegninger efter MLK-Fyn modellen viser, at der er en geneafstand på 165 m før udvidelsen og 169 m efter udvidelsen.

Konsekvensområdet hvor lugten er registrerbar, men ikke genegivende lugt må undtagelsesvis forventes at kunne forekomme i større afstande. Generne ved udbringning af gylle vil blive stærkt reduceret selv om udvidelsen giver flere transportere. Gyllen er næsten lugtfri efter afgang i biogasanlægget.

Ejendommen råder over ca. 13 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskravet på 9 måneder er derfor opfyldt.

Der kræves et harmoniareal på 178 ha. Dette krav kan overholdes, da ansøgeren har rådighed over 179 ha.

Bjerndrup Mølleå og Søgård Sø har utilfredsstillende vandkvalitet dels p.gr.a. udledninger fra enkeltbeboelser i det åbne land, dels fra dyrkede arealer. Ansøgeren har meddelt, at udvidelsen ikke vil medføre ændringer i dyrkningen eller gødningstilførslen på ejendommens og de forpagtede arealer. Det vurderes derfor at udvidelsen ikke vil påvirke recipienterne yderligere.

Risikoen for at gylleudslip, ved uheld i forbindelse med håndtering og transport skulle påvirke vandløb, vurderes at være lille.

Gyllepumpning i forbindelse med udkørsel sker med mobil pumpe, således, at der ikke permanent er opstillet pumpe i gyllebeholderne. Derved reduceres risikoen for utilsigtet igangsætning af pumpe.

Med henvisning til ovennævnte vurdering og under forudsætning af, at de øvrige nedennævnte vilkår overholdes, er det herefter kommunens samlede vurdering, at driften på ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

9. Godkendelsens vilkår.

Lundtoft Kommune meddeler godkendelse af ovennævnte virksomhed på vilkår af :

9.1 Generelt.

1. At virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.
2. At virksomheden ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven.
Indtil der er forløbet 8 år fra godkendelsens ikrafttrædelsesdato, kan der kun meddeles forbud eller påbud, hvis forudsætningerne herfor i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 er til stede. Lundtoft Kommune kan dog ifølge Miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 2. revidere godkendelsens vilkår med henblik på at forbedre virksomhedens egenkontrol eller at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.
Når der er forløbet mere end 8 år efter ikrafttrædelsesdatoen kan tilsynsmyndigheden tage godkendelsen op til revision i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41 b og om nødvendigt meddele påbud og nedlægge forbud.
Såfremt afgørelsen påklages regnes den nævnte 8-års periode fra datoen for meddelelse af endelig administrativ afgørelse.
3. At et eksemplar af godkendelsen til enhver tid er tilgængelig for de personer, der har ansvaret for virksomhedens daglige drift.
4. At der skal ske alarmering både til alarmcentralen og en igangsætning af afværgeforanstaltninger, såfremt gylleudslip ved uheld eller lignende kan medføre en gylleforurening af vandløb, sø eller grundvand.
5. Ved indretning af virksomhedens anlæg og ved tilrettelæggelse af driften herunder ved valg af produktionsprocesser, råvarer og hjælpestoffer, skal det sikres, at resourceanvendelsen, forurening og affaldsfrembringelsen begrænses bedst muligt jf. Miljøbeskyttelsesloven § stk. 3.
6. Godkendelsen gælder for hele virksomheden. Hvor intet andet er nævnt, skal vilkår, der indebærer ændringer i den eksisterende drift eller indretning, være opfyldt senest 6 måneder

efter godkendelsens meddelelse.

7. At dieselforbrug og –beholdning kontrolleres en gang ugentligt. Resultatet skal opbevares min. 1 år.

9.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

8. At der i gyllebeholderne etableres og løbende vedligeholdes et intakt flydelag. Beholderne skal have dykket indløb eller lignende fyldningssystemer, for at flydelaget ikke brydes.
9. At pumper og maskiner til transport af gylle herunder pumpning af gylle altid er under opsyn, når de er i brug.
10. At gyllebeholderne er dimensioneret, så der på intet tidspunkt vil ske overløb ej heller under kraftig nedbør eller i forbindelse med omrøring.
11. At der ved udbringning af flydende husdyrgødning skal anvendes slæbeslanger eller andet udstyr, som medfører en tilsvarende begrænsning af lugtgener og kvælstoftab til omgivelserne.
12. At der ved transport af gødning køres ad interne veje hvor det er muligt.
13. At udspredning af gylle sker i overensstemmelse med god landmands praksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset. Udspredning efter god nabopraksis indebærer også, at der ikke må udsprede på lørdag samt søn- og helligdage.
14. At den samlede årlige produktion af gødning på ejendommen udbringes på et areal svarende til kravene i den til enhver tid gældende miljølovgivning.
15. At der sker en effektiv tømning af gyllevogn inden markerne forlades.
16. At der ved transport af gødning på offentlig vej, ikke må forekomme spild, og vejene skal rengøres inden mørkets frembrud. Rabatter langs vejene må ikke opkøres, ligesom der ikke må henkastes jord på rabatten. Kommunen skal gøre opmærksom på, at finder rengøring ikke sted, eller sker der ødelæggelser af vejareal, vil kommunen anmode en entreprenør om at foretage afhjælpning på virksomhedens regning.
17. At husdyrgødning til enhver tid opbevares og udbringes i overensstemmelse med bestemmelserne i "Husdyrbekendtgørelsen" (nr. 604 af 15. juli 2002), og at kapacitet til opbevaring af husdyrgødning svarer til mindst 9 måneders produktion.
18. At der foreligger skriftlige forpagtningsaftaler eller anden skriftlig aftale om udbringning af gødning uden for ejendommen til opfyldelse af harmonibestemmelsen.
19. At størrelsen af den aktuelle produktion kan dokumenteres f.eks. på baggrund af opgørelse over køb og salg af dyr.

9.3 Affald.

20. At udenomsarealer holdes i ryddelig stand, således at mulighed for rottetilhold og gener for omgivelserne minimeres.
21. At der ikke foretages afbrænding af affald (udover have og grenaffald eller lignende) på ejendommen. Affald skal bortskaffes i.h.t. kommunens regulativer.
22. At giftige kemikalier opbevares i aflåst giftrum/tæt fryseboks.
23. At farligt affald (olie- og kemikalieaffald) opbevares i brandsikret rum og på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afstrømning ved uheld til jord og dræn/vandløb.
24. At farligt affald, herunder medicin- og pesticidemballage, der ikke er 100 % tom/rengjort, bortskaffes via den kommunale genbrugsplads (mængder over 50 kg skal afleveres til SMOK, Tinglev). Tomme emballager, der har indeholdt vandopløselige pesticider med farebetegnelsen sundhedsskadelig, lokalirriterende eller ætsende må bortskaffes som alm. brændbart husholdningsaffald.

9.4 Spildevand.

25. At bortskaffelse af sprøjterester primært foregår ved , at sprøjteresterne fortyndes og udsprede på den mark, der lige er sprøjtet.
26. At vask af marksprøjte, landbrugsredskaber, svinetransportvogne eller lignende foregår på den etablerede vaskeplads hvor overskudsvand ledes til gyllebeholder.
27. At der aldrig tages vand til sprøjte direkte fra en brønd/boring, et vandløb eller en sø.
28. At der ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler drages omsorg for, at der ikke er mulighed for ”tilbagesug”. Der skal være etableret en kontraventil på taphanen.

9.5 Luftbåren forurening.

29. At stalde og udenomsarealer vedligeholdes, således at væsentlige støv- og lugtgener ikke opstår i området udenfor ejendommen.
30. At staldventilatorerne renholdes og justeres efter behov.
31. at afkasthøjden er min. 0,7 m over tagryg.
32. Der kan meddeles krav om støv- og lugtbegrænsende foranstaltninger, hvis gener ved de nærmeste naboer efter tilsynsmyndighedens vurdering viser sig at være uacceptable.
33. At døde dyr snarest transporteres til destruktionsanstalt og i tidsrummet inden afhentning opbevares i lukket rum eller på en sådan måde, at de ikke kan give anledning til væsentlige lugtgener eller andet uhygiejnisk forhold. Døde dyr skal afhentes mindst en gang om ugen.

34. At der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter Statens Skadedyrslaboratoriums ”Retningslinier for fluebekæmpelse af fluer på gårde med husdyr”.

35. At virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i skel ved nærmeste nabobeboelse ikke overstiger nedenfor anførte værdier :

Mandag-fredag	kl. 07.00 til kl. 18.00	55 dB(A)
samt lørdag	kl. 07.00 til kl. 14.00	55 dB(A)
Mandag-fredag	kl. 18.00 til kl. 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 til kl. 22.00	45 dB(A)
samt søn- og helligdage	kl. 07.00 til kl. 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 til kl. 07.00	40 dB(A)

36. At støjens spidsværdier ikke overstiger 55 dB(A) om natten. Støjgrænserne er fastlagt under henvisning til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984.

37. At virksomheden, såfremt miljømyndigheden finder det nødvendigt – gennem målinger dokumenterer overfor miljømyndigheden, at de ovennævnte støjvilkår overholdes. Målingerne skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens seneste vejledning herom. Virksomheden betaler for målingerne. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år.

38. at påfyldning af gylle fra gylletank til gyllevogn foregår på befæstet plads med opsamling til tæt beholder. Pladsen skal holdes fri af tankvæggen, så der ikke kan overføres kræfter til denne med evt. skade på tanken til følge.

Det anbefales generelt, at udendørs diesel-/olietanke udskiftes når de er ældre end 20 år p.g.a. korrosionsfare.

10. Godkendelsens offentliggørelse.

Teknisk Udvalg har den 13. august 2003 godkendt forslaget til Miljøgodkendelse. Meddelelse om godkendelsen blev offentlig annonceret i Mandagsavisen den 25. august 2003. Forslaget har været fremlagt til offentlig gennemsyn i Teknisk Afdeling fra mandag den 25 august 2003 og frem til mandag den 22. august 2003.

Endvidere blev godkendelsen sendt til følgende :

Sønderjyllands Amt, Jomfrustien 2, 6270 Tønder
Sønderjyllands Amt, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
Arbejdstilsynet, Peberlyk 3, 6200 Aabenraa
Embedslægeinstitutionen, Storetorv 10-2, 6200 Aabenraa
Friluftsrådet v/ Mogens E. Thomsen, Varnæsvej 127, Hostrupskov, 6200 Aabenraa
Claus Hissel, Hellinghøjvej 5 A, Tumbøl, 6200 Aabenraa

11. Klagevejledning.

Godkendelsen kunne inden 4 uger fra mandag den 25. august 2003 skriftlig påklages til Skov- og Naturstyrelsen. Klagefristen udløb mandag den 22. september 2003.

Klageberettigede var afgørelsens adressat, Sønderjyllands Amt, Embedslægeinstitutionen, og enhver, der kunne have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Eventuel klage skulle stiles til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, men indsendes til Lundtoft Kommune, Gråstenvej 1, Felsted, 6200 Aabenraa.

Der indkom ingen indsigelser, klager eller ændringsforslag.

Eventuelt søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet, inden 3 år efter den er meddelt.

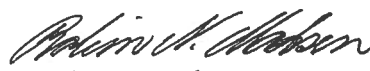
Godkendelsen omfatter udelukkende virksomhedens forhold til Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

Lundtoft Kommune onsdag den 24. september 2003.

Laurits Pedersen

Formand for Teknisk Udvalg

Robin N. Madsen

Landbrugstekniker

12. Bilagsliste.

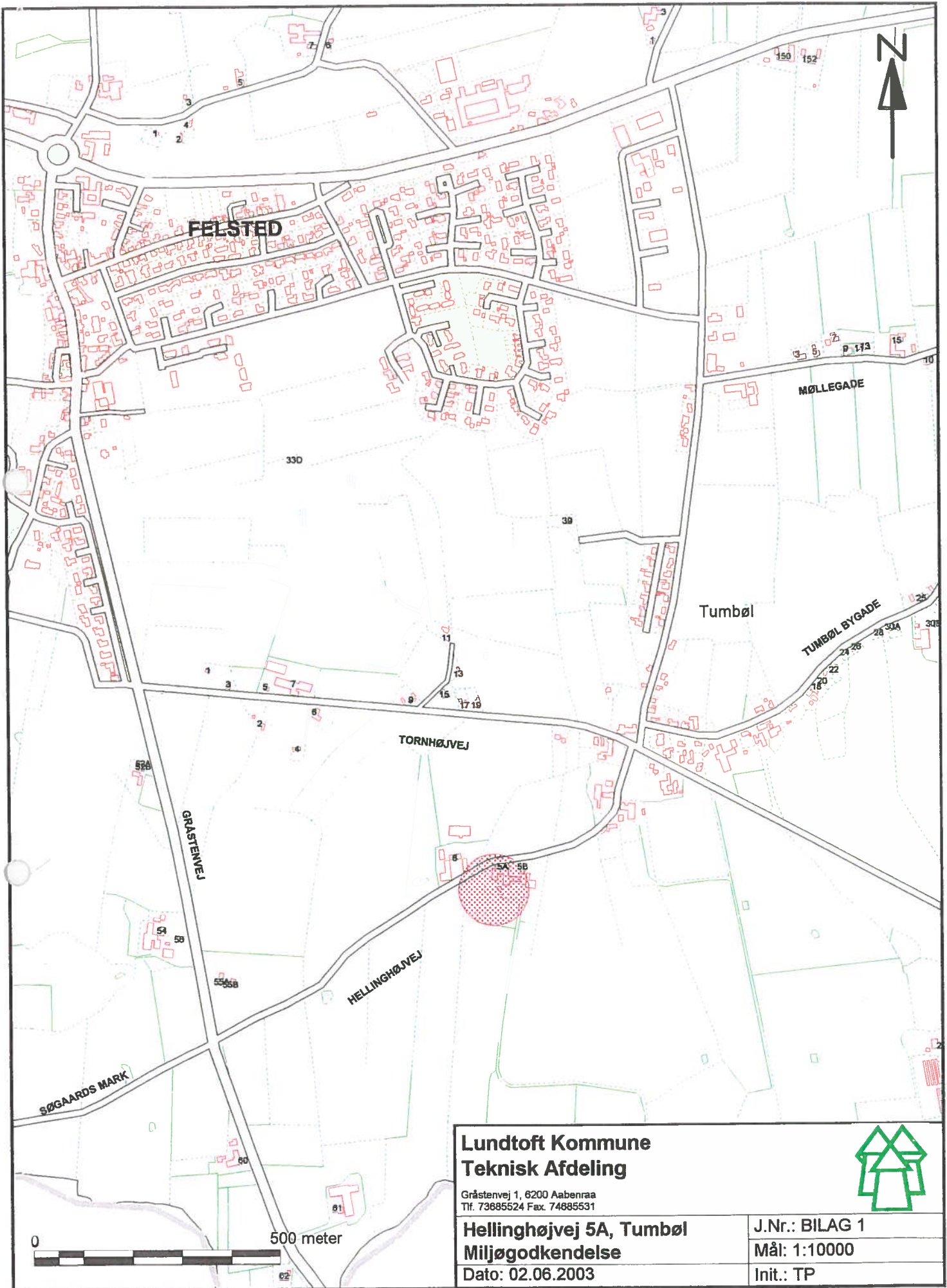
Kortbilag 1. Oversigtskort i 1:10.000.

Kortbilag 2. Situationsplan i 1:1.000 over ejendommen.

Kortbilag 3. Harmoniarealer der angiver egne og forpagtede arealer.

Kortbilag 4. Harmoniarealer der angiver hvor mange læs der køres til de forskellige arealer samt transportveje.

Lundtoft Kommune
Teknisk Afdeling

Gråstenvej 1, 6200 Aabenraa
 Tlf. 73685524 Fax. 74685531

Hellinghøjvej 5A, Tumbøl
Miljøgodkendelse

J.Nr.: BILAG 1
 Mål: 1:10000

Dato: 02.06.2003

Init.: TP

Lukket container
til døde dyr

SEP

SEP

17

16 12

13

15

14

9

8

4

3

2

1

6

7

5

10

11

0 50 meter

**Lundtoft Kommune
Teknisk Afdeling**

Gråstenvej 1, 6200 Aabenraa
Tlf. 73685524 Fax. 74685531

**Hellinghøjvej 5A, Tumbøl
Miljøgodkendelse**

Dato: 26.09.2003

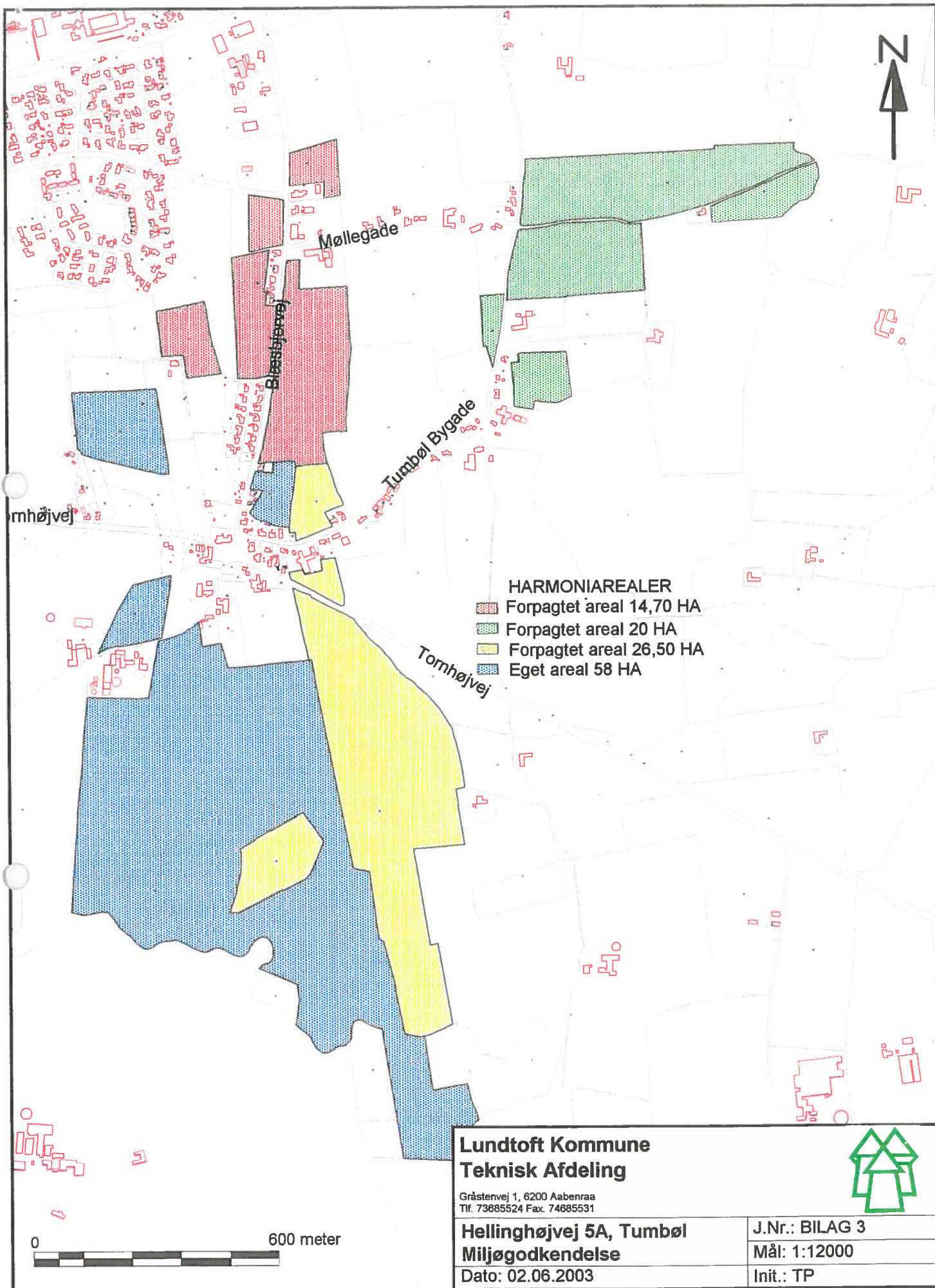

J.Nr.: **BILAG 2**

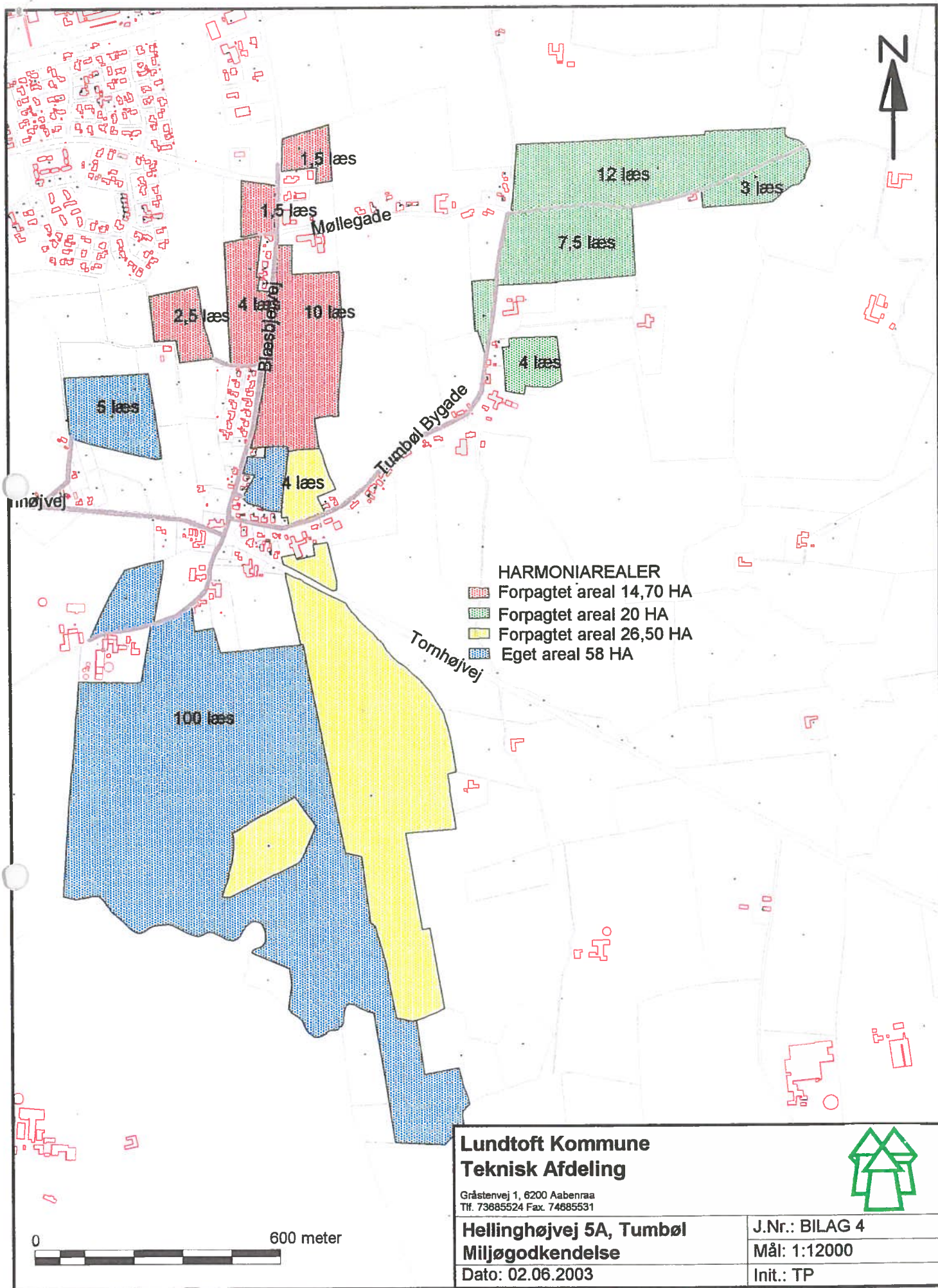
Mål: 1:1000

Init.: TP

- HARMONIAREALER**
- Forpagtet areal 14,70 HA
  - Forpagtet areal 20 HA
  - Forpagtet areal 26,50 HA
  - Eget areal 58 HA

Lundtoft Kommune
Teknisk Afdeling

Gråstenvej 1, 6200 Aabenraa
 Tlf. 73685524 Fax. 74685531

Hellinghøjvej 5A, Tumbøl
Miljøgodkendelse
 Dato: 02.06.2003

J.Nr.: BILAG 4
 Mål: 1:12000
 Init.: TP

